

Ar pascha wiffuschepliga augsta Keisera wehleschamu.

No. 52.

Sestde enā, 29. Dezember (10. Januar).

1873.

Rassa par gabdu: Mahjas weests 1 rubl., pašes nauda 60 kap.

Mahjas weesa lassitojeem un draugeem.

Mahjas weesti us 1874 gabdu warr apstelleht Rihgā Ernst Pates l. druffatawā un grahmata bohde pee Behtera basnijas. — arit drahtu Busch grahmata bohde. Uhpilēchā: Pušū angawā pee Stabusch l. fongā, prett Holm l. fabrika; Behterburgas Uhr-Rihgā pee Schachner l. fongā, pee leela pumpja, Sarkandaugawā pee Chr. Bange l. fongā. Tad wehl zittās pilschehtās apstelleschanas pretti nems. Behtis: Wabusch l. grahmata bohde un kophmannis Peterfon l. fongā, Walmearā: kophmannis G. S. Trey l. grahmata bohde; Waktā: Rudolf l. grahmata bohde. — Jelgawā: lūngi Steffenhagen un dehts, Schablowski, Wsche un G. Höpfer l. fawā bohde pee turgus platscha. Talsās: kophm. Simjen l. fongā. Tad par eewehroschānu: Mahjoseha gabda lman nummuram buhs par peestlūmu jauka hilde, kas rahda Latweeschu tautas ihstu draugu un labdaritaju, tapehž schai bildet wajjadsetu buht katrā Latweeschu mahjā. Bes tam arri Mahjas weests fawds pirmōs nummurōs pašneegs bildi no Latweeschu rakstneezibas tehwa, kas nelad no Latweeschu peeminās nejudihs.

Mahjas weesa apgabdataji, Ernst Pates druffatawā un grahmanu bohde.

Rahditajs.

Cekschemmes sīnās. No Rihgas: augsts weests Behterburgā, — Rihgas lūggoschāna — Samaras beedribas. No Jelgawas: pahē Latw. dr. beedribas gabda šapulzi. No Behterburgas: par jaunū andeles beeribu ar Buschānu. No Rihjas: par daktu-sehrgu. No Kamenez-Podolskas: par wiltigahm handrollehm.

Mhrsemmes sīnās. No Wabzijas: Jauna gabda apweizinašchāna pee kessera ic. No Franzijs: pahē bistapu pabgalwibu tur un Melstā. No Rihnas Rihneschu augstprahtiga leeliba. No S. Amerikas: pahē Virginias lūggi un Kalifornijas strahdneestem.

Jaunatāhs sīnās.

Wehsmize is Gaujenes. Mahjas weesa astorpadšmitajs gads. Mahjas weesa pašlletajeem un nonchmejeem par eewehroschānu. Snehhtu spēhtes Rihgā.

Peestlūmā. Cegruhwuže mahjā. Graubi un seedi.

Cekschemmes sīnās.

No Rihgas. No Behterburgas tē sīnohts, tā swebhtdeenā tai 23schā Dezember pulst. 2, 40 min. pehž pušsdeenās tehnišchā Augstiba, Angtu prinzijs Edinburgas erzogs Alfreds Behterburgā eereisofjis.

— Ar Rihgas lūggoschānu scho gabb' tā weizes, tā wehl naw bijs, ja schinnū gabdā pawiffam atnahluschē 3155 lūggi. Tahdu flattu neweens no pagahjnscheem gabdeem newarohht usrahdiht. Sin-

nams, sehrgu andele turpretti par dauds frituše un tas notizis zaur dšelszeekem.

Preekšč Samaras truhkumu zeesdameem scheje-nes komitejas lihds schim sanehmuschas 23,998 rubtus 20 kap., prohti: Widssemmes aprinku komiteja 12,453 rubl. no lma Samaras komiteja 11,545 rub. 20 kap.

No Jelgawas. 12tā Dezember us fawā gabda šapulzi tē bij sanahlfuse Latweeschu draugu beedriba, to noturreja, tā jau arween, Steffenhagenā nammā Kurssemmes museuma istabās. Beedribas preekšneeks mahzitajs Btelenstein šapulzes darrischanas eesahja ar rummu, tur peeminēja, tā ar beedribas darbeem lihds schim gabjis un pehž tam abbi direktori Wids. direktors mahzitajs Nuning un pehž tā Kurssemmes direktors mahzitajs Rutkowsky, istahstija ihpahēchi to, tā pawadditā gabdā ar rakstneezibu gabjis Widssemme un Kurssemme. Tad tilka preekšneeziba prohti, presidente un abbi direktori, tā arri siltchēs jauni wehleti un pee tā isnahja tā, tā wiffa šapulze weenprahtiga tohs pašchus lihds schinnigus lūngus par jaunū fawds ammatōs apkwirinaia.

Pehz zittahm farunnafchanahm usnehma to jo swar-rigu darbu, nospreest pahr Latweeschu ortografiju. Bija nu deesgan, kas israhbdija, ka ta jauna buhtu derrigata un dauds weeglafi behneem eemahzama; bet bija arri, kas pretti runnaja un sazzija, ka ar to jauno ortografiju padarrischoht, ka buhschoht grubt behneem eemahziht zittas wallodas, kur dub-bultneeki un h waijadsigi un kur o sismi nesauz wis par oh, bet staidri par o ween, un t. pr. Pee nobalseschanas sinnaams, waitat bij to beedru, kas pagehreja to jaunu ortografiju, ne ta to, kas gribsheja palikt pehz wezzas. Tapehz schi leeta arri scho-reis palikka ne-isschirta un laikam buhs til ilgi ja-paleet, kamehr wiffi tee jaunus ortografijas kahro-taji saweenofees pee weenadas ortografijas un ka-mehr tee zaur atmettameem bohtstabeem parahdiba-mees trufstumi tiks pilditi ar zittadahm peenemma-mahm simehm. Pasluddinaja arri to, ka bishese, kas par jaunu tiks drukkata ar stereotipu raksteem, wehl palikschocht pee wezzas ortografijas. Wehl tilla runnachts par jaunu abbezi un turflaht peeder-rigu lassifchanas grahmatu, to skohlotajs Schwan-berg peeminneja un kam Wids. skohlu preefschneeks Gulese peekritta; pehbigi apnehmahs pabr tahdu gahdaht. Kad wehl daschas leetas bij pahrunnatas, tad beidschoht beedribas presidenti peeminneja, ka nah-focha gadda buhschoht 50 gaddi, kamehr schi beed-riba zehlfuchs un ka ta deht nahlamä Septembere mehneft swinneschoht gawileschanas swehtlus Alhga. Tapehz usazijnaja beedrus, kahdus us to derrigus rakstus fagahdaht un peesuhthiht, lai tohs gawile-schanas-swehtleem par peemianu warretu nodruklaht.

No Pehterburgas. Bucharas emirs jeb walbineeks ar Kreewiju taggad notaisijis jaunu ande-les-derribu. Sau 1868 gadda Turkestanas general-gubernators andeles-derribu ar Bucharas emiru bij notaisijis un pa scheem gaddeem emirs nomannijis, zil tahda buhschana effoht derriga stary meerigeem kai-mineem un tadeht Kreewijas waldischana luhdja, lai scho derribu wehloht isplattiht us leelaku ande-les buhschana. Kreewijas waldischana labprahht pa-klauffja, to andeles buhschana jo pilnigu eetaiffja libbs ar jaunahm rohbeschahm stary Bucharu un Aihwu, un ta, ka taggad wairs ne schiwa neds arri Buchara wehrgu-buhschana sawas walstis palaut, bet to pawiffam nozels. Angtu un zittas ahrsennju beedribas, kas darbojabs wiffa pafaulé wehrgu buhschana isnihzinahht, muhsu angstam Keiseram wiffu pasemmigi afsuhthijuschas firsnigu pateizibu, ka zaur Winaa schehlastibu nu pat atkal diwas walsties wehrgu buhschana tilluse isnihzinata.

No Kijewas. Te sinno, ka Tscherkassija baklu-sehrga lohti isplattotees un dauds zilweki mirstoht, ihpafchi pee Raskolnikem, kurru leelata dalka no bakterem un sahlem negribb neko sinnaht. Turpat arri lohpu-sehrgu nilni plohfootes no pat waffaras libbs schim laikam. ta, ka til peekta dalka ween

lohpu wehl atilluse. Dascheem semneefam ne-effoht wairs neweena lohpa kaula.

No Kamenez-Podolskas sinno pahr willi-gahm tehjas bandrollehm, kas peenahktas Ddeffas gubernija un pehz ismellefchanas nseets, ka tahs tillufschas taiftas Moldawa, kur Moldaweeschi bi-juschti tee meisteri un schihdi tee lohpmanni, kas Kreewija wiltigeem tehjas andelmanneem tahs pahrdewuschti. — Arri Gbstreikhja, Schlestijas dalka Bie-lig pilsehta tahds fabrikis useets pafcha darbä un teefas atradufschas par 15,000 rubkeem gattawas bandrolles. Te tee meisteri bijuschti Wahzeeschi un atkal schihdi tee pahrdewest.

Ahrsennes sinnas.

No Wahzijas. Jauna gadda beenä Berlinē krohnprinzis ar sawu augsto gaspafchu un zitti Pruh-schu kchniaa namma peederriht pafsdeenas laika fagahjuschti keiseram Willemam us jaunu gaddu laimi wehleht. Keisera pils preefschä fapulzejees leels pulks kauschu; keisers teem parahdijees pee lohga un nu tee zeppures gaisä sweesdami un skanni gawiledami keiseru apfweizinjuschti. Keisers reisu reisahm pateizees us wiffahm puffedm pallannidamees

— Wahzijas krohna-prinzis un krohna-prinzesse Janwar mehneft brauks us Pehterburgu kafsas wa-weklal arri Massawu apmellefchoht.

No Franzijas. Franzijas biskapi pahwestfahht strahdajohht tahdu darbu, kahds winneem ta ta ihsta meera-leelunga kalpeem nebuht nepeschahjabs. Tee ar raksteem un ar wahrdeem laudis skubbinohht un rihdoht us atreeschanohs prett Wahzeescheem. Warr dohmaht, zil neganti tee strahda, kad jau pafchai waldischana tahda buhschana atreesfuchs un tizzibu ministeris schinnis deenas teem biskapeem lizzis pee-teikt, lai sawas runnas un rakstos sawaldotees un sawu eenaidu prett ahrsennneekem aprohbeschojohht; jo to gan palihdsoht ahrsennes kaitinaht un sawus laudis us nemeera prett ahrsennemehm trazzinaht tahdä laika, kad wehl newarroht nekahdu karru tur-reht. Bet woi biskapi scho pawehleschana zil wehrä lils, to mas warroht tizzeht; jo Franzija taggad effoht ta semme, kur pahwestneekem leela warra un pahwests, Wahziju un Italiu eenihdedams, ne to netaupohht, tizzigo Franziju schahm wirsu kahdidams. Franzijas taggadeja waldischana atkal bihdamahs no saweem zitteem kandideem, ta no Bourbonisteen un Bonapartisteen, neusdrohschinajotees ar warru pretti stahweht pahwesta fullaineem.

— Messikas walstes arri schehlojabs pahr garrig-neelu warras-darbeem. Tur atkal pahr dauds Jesuiti nomettufchees un schee nu tohs Indianeefchus skubbinajohht pafchai waldischana pretti, kad ta ween to negribboht darriht pehz wiannu prahta. Kad wal-dischana aissuhthiht lungus, dumpi kluffinaht, tad Jesuiti faktoht, ka tee effoht protestanti un tee tad teeloht kattru reis us breefnigu wihsht nogallinati.

No Rihuas. Rihneefchi, kas labprakt ne-eelaisch gaifmu pee fewis un stihwi turrahs neween pee sawas paganu tizzibas, bet arri pee sawahm wezzu wezzahm eerashahm — tomehr irr gauschi lepni us sawu gudribu un sinnaschanahm. Sawam keiseram tee peemebro Deewa spehku un Deewa gohdu. Tadeht nesem tahda sawa awise isdaudstnaujufchi schahdus mellus: „No ta laika, kamehr winnu taggadejs keisers eef-hzis waldbiht, leetus un faules gais effoht arween riktiga laika nahzis un winnu tauschu gars effoht meerigs. Sweschu semnju wehstneeki effoht pagehrejufchi, lai winnu keisers kappjohht no sawa trohna semme winnu rastus fanemt; bet winnu leelais ministers pahr tahdu nedsirdetu aplamibu ta jastattees, ta sawu tehjas taffi smalkas drusflas sebaufjis. Kad nu wiffi tee sweschee wehstneeki keiseram preefscha laisti, pawiffam 12 wibri, tad wiffas durris pallat winneem tikluschas aisslehgtas. Kad tee trohna preefscha nahufchi, tad Anglu wehstneekam pirmajam bijis sawas waldischanas rastis ja-laffa preefscha; bet tit to tas pahri wahrdus isloffijis, tad tam galwa un lahjas eefahluschas trihzeht, ta newarreis wairs tabtat lassihht. Keisers to jantajis: „Wai tawas semmes waldbineeks irr weffels?“ bet tas newarreis ne wahrdu atkildieht. Un tad keisers attal teizis: „Tahs jau reiju reishahm pagehrejufchi manni redieht, to tad juhs gibbejat man fozziht?“ Attal nelahda atbilde. Nu wajadsejis to rastu tapat nodiht un to daridams tas reiju reishahm parittis gar semmi, kur stennejis un pubtees ween. Wajadsejis palibdieht tam aiseet. Wiffi pahr to effoht gan brihnejuschees, bet prinjis Kung effoht teizis: tas ne-effoht wis maha leeta, tahdu keiseristu angstibu waiga skattihht, jo tas effoht deewigs, debbestigs waigs un t. pr.“ — Ta eefsch leelbas un melleem tee sawu gohdu mette.

No Seemet-Amerikas. Brihwawstiu augstata teefa ismekleuse to stridbi, kas winneem nesem bij ar Spaniju ta fugga „Virginia“ labbad un atraduse, ta Spanijai gan bijuse taisniba, to fuggi par laupitaju fuggi turrecht, jo tam nemas nebijis brihw Amerikas brihwawstiu farrogu uswillt, la wiasch darrijis. So nu darriht? Amerikas brihwawstiu waldischana apnehmusehs to Spanijai schinni leeta notikluschu skahdi atihosinahrt un tohs atikluschus „Virginas“ fuggineekus teefahrt. — Lai nu gan ta negahjees, tomehr Seemet-Amerikai zaur to saws labdums tizzis. So no ta laika, kamehr Deenwidneeku walstes wehrgu buhschanas deht tilka pahrspehtas, schahs us Seemetneeku walstehm turreja naidigu prahtu. Bet nu taggad, tad ta „Virginas“ fugga deht Seemetneeki taisijahs us larra prett Spaneescheem, Deenwidneeki atmetta wiffu eenaidu un labprahthigi peedahwajahs Seemetneekem lihds eet prett Spaneescheem. Waldischana attal pretti darrija Deenwidneekem to labbu, ta sohdu atehma

teem, kas ta zittreiseja dumpja deht tahda wihse sawu noseeguma deht wehl zeeta. Taggad teem sawa starpä pilnigs meers un fatizziba.

— No Kalifornijas darba laudis suhtijufchi luhgschanas rastus pee waldischanas, zaur to tee luhds, lai waldischana wairs nepataujohht Rihneefchu strahdneekem nahht us Kaliforniju, jo tee tehwinu scheemataemmoht wiffu pelnu; winni mas ween notehrejohht un sawu pelnu aissuhthoht us mahjahm. Ja wehl ilgi ta eefchoht us preefschu, tad scheem pascheem peetrubhschoht darbs un pelna un isjelschootes dumpis, to waldischana tit ar to warroht aissfargahht, kad aisleedschoht Rihneescheem nahht us Kaliforniju.

Jamafahs finas.

No Berlins, 27ta Dezbr. (8. Janu.). Nu warrehs noturreht to pasantes tongcessi pajtes weenadibas deht, tapahz, ta Kreewija arr apsohlijusehs peebeedrotees.

— Pehz ta pehdeja nospreeduma, kur Posenes erzbisshapam Ledochowowski attal jamassa 500 dahleri strabres nandaas, polizeja nogahjuse winnu apklahht, bet ne-atraduse ne to zittu wianna mahla, ta tit tohs wajadfigafahs mahlas un fehka rihlus.

Wehstnize is Gaujenes.

14ta Novemberi Grundsales teefas- un skoblasnams tilka eefwehtihhts. Taggad zaur Deewa palihgu neweenam no muhsu draudses pagasteem skoblasnamma wairs netrubht. Bes draudses skoblas un bes Swahrtawas muishas-skoblas preefsch muishas-kalpu dehrneem, kurras skohlmeistaru Swahrtawas leelmahte lohne, mums wehl 9 paggasta skoblas irr.

Grundsaleeschchi irr tee pehdejee, kas fewim skoblasnammu usbuhwejuschi. Bet par to nu winneem irr tas wiffstaitatats skoblas nams eefsch wiffas draudses. Grundsaleescheem par to wiffswairal japateizahs sawa rentes-kunga Leikarta padohnam. Ja ar pagasta leetahm, itt la ar buhweschahnam, buhs labbi isdohtees, tad weenam slipram un gudram weddejam wajaga buht, kam tuwlahht mihsesiba prett saweem laudim irr, ta la te bija pee Grundsaleescheem.

Materialu Grundsaleeschchi par wetti dabujufchi. To peeweschanu winni paschi isdarrijufchi.

Skoblas-nams irr 12 affis garchs un 6 affis plats. Appatsch-tahsch irr tahs skoblas-istabas un skohlmeistara dshwotlis. Augsch-tahsch irr tahs teefas istabas.

Mamma usbuhweschana malka 2267 rub 77½ k. kuhz, skallis, wahgustis un akka malka 209 rub. Wifs kopya 2576 rub. 66½ kap.

Papreefsch mahzitajs sawu eefwehtichanas darbu padarrija. Preefsch un pehz spreddika dseedaja us halsim.

Rentes kungs Leikarts gruhstas wahjibas deht pats newarreja klahht buht. Winna weetneeks Grundsaleescheem preefscha lassija rentes kunga grabmatu, kurrä wiasch isteiza sawu wehleschanohs un sawu

zerribu, ka ffolhla Grundsaleefcheem buhſchoht par weddeju pee mihtas gaisminas un ka ffolhmeiftars fawu peenahkumu isdarrifchohi ustizzigi un ar preeku.

Beidsoht rentefkungs wehl Grundsaleefcheem ſchinni grabmatâ teiza, ka wiaſch to 7 dahlderus leelu ffolhlaſſemmi, kurra rentes laikâ winnam, rentefkungam, peederr, paggaſtam par welti dohdohht, kamehr winna rentes laikâ paſtahwoht, ka lai ffolhmeiftaram buhtu leelaka lohne. — Wehl: ka wiaſch Wahzſemmê maſas ehrgesles effoht paſtellejis preeſch ffolhlaſ, kaſ drihſ tiſſchoht atweſlas.

Beidsoht: ka wiaſch teem dahwinajoht weenu farkanu dekki preeſch teefas galda un weenu keifara bildi preeſch teefas iſtabas.

Deews lai dohd dauds paggaſteem tahdus rentefkungus un muifchneekus, kurreem tahda laipniga frids un tahda dewiga rohla prett ſameem laudin.

Pee eefwehtifchanas papilnam Grundsaleefchu, leelo un maſo, un arri kahdi no nahburga draudſes bij atnahluſchi.

Grundsaleefchi par ffolhmeiftaru zehluſchi weenu jaunekli keefner wahrâ, kaſ 2 gaddus Tehrauda ſeminara bijis un ittin labbu atteſtatu dabbutis.

Raffitaji ſinnahs, ka Wallâ weens ſeminars irr zelts, kurrâ lihdi ſcho waſſaru Tehrauds bija par preeſchneeku un kurrâ uf preeſchu Fowelinſ un Tehrauds buhs par preeſchneekem un ka ſchinni ſeminara jaunekli uf paggaſta-ffolhmeiftara ammatu teel ſagattawoti itt ka Simſes ſeminara uf draudſes ffolhmeiftara ammatu.

Ta gan bija leela wajadſiba, ka tahds ſeminars preeſch paggaſta-ffolhmeiftareem tiſſka zelts. Jo to lihdi ffolhlaſ beſ riſtigeem ffolhmeiftareem? Un ka tad jaunekli par riſtigeem ffolhmeiftareem lai paleet, tad ſeminara nau?

Beſ keefnera muhsu draudſe wehl ohts jauneklis no Tehrauda ſeminara irr par ffolhmeiftaru un prohti Swahrtawas muifchas kalpu behrnu ffolhla, kurrâ Swahrtawas leelmahte dohd wiſſu uſturu un 100 rubtus lohnes. Winnam irr Maggis wahrâ. Swahrtawas muifchas-ffolhlaſ behrneem 2 gaddus no weetas ffolhlu buhs apmellet, ſeemu un waſſaru.

Grundsales ffolhmeiftars beſ teem minneteem 7 dahl-dereem ſemmes no rentefkunga, no paggaſta dabbu 100 rubtus lohnes.

Lai nu Deews palihdi abbeem ffolhmeiftareem, ka fawu ammatu uſzihtigi un dedſigi isdara un ta no ſawas puſſes peepalihdi, lai Latweeſchu tauta teel pee atſelſchanas!

Wahjas weefa aſtonpadſmitajs gads.

Scho pehdigo ſcha gadda nummuri rohâ nemmoht daſchs laſſitajs laikam dohmahs: „Nu redſehs, to tad nu ſchorei Wahjas weefis ſazzis, kahds jel ſchis gads buhs bijis, ſuhſ jeb ſalds!“ Raffitajs mihtais, Lew gan weegli ta dohmaht un ſazzit,

bet man naw wiſ tif n weegli to wiſſu ſaraſtiht un Lew preeſchâ zelt. Tu buhſi peemirſis, to pa wiſſu gaddu ſchinnis lappâs effi laſſijis, bet man tas wiſſ ja-atminn; un kaſ newaru atminneht, tad ja-laſſa wiſſ gadda-gahjums atkal reij zauri. Bet neba ſchinni weenigâ lappâ warr wiſſus tohs gadda notiklumus peeminneht. Kaſ nu to dohs un es ſinnu, ka Tu arr to nepagehri wiſ, bet tif gribbi dabbut wiſſ-pahrigas ſtinas ween, un tahdahm tē buhs beesgan ruhmes. Bet ja man arr isdohdahs to wehrâ leekamu aiſmirſt, tad taſ pah to manni tif bahrgi ne-teeſaſi wiſ. Nu tad lai eet!

Papreeſch abbi diwi pateikſim Deewam, ka wiaſch muhs wehl uſturrejis pee dſihwibas un mums wehl dauds nolizzis redſeht un peedſihwoht, to dauds zitti wairſ nepeedſihwoja wiſ. Nedohmaſim wiſ, ka mehſ tadeht pee Deewa laikam ſtahwohht leelakâ wehr-tibâ nekâ tee zitti, kaſ no paſaules tiſſka aiſrauti. Sa ta dohmatum, tad malditumees. Dohmaſim un tizzefim labba, ka Deews muhs tadeht taupijis, ka effam leeli grehziſneeki, kam wiaſch pehz ſawas leelas ſchehlaſtibas wehl nowehlejis laiku us atgreſchanohs. Tad gan buhſim trahpijuſchi un to apdohmadami, zeeſchi ap-aemſimees, nahlamas deenas labbaſi leetâ liſt, jo taſ weenreij tas Augſtalais muhs arri ſauls ſawâ preeſchâ. — Pateikſim arr' Deewam par wiſſahm tahm dahwanahm, to Wiaſch ſchinni gaddâ mums ſneedſis pee meefas un pee dwehſeles un par teem preekeem un par tahm behdahm, ar to wiaſch gribbijis muhs klahtat wiſſt pee ſewis u. t. pr.

Kad ſcho pagahjuſchu gaddu apſlattan, tad beesgan raibumſ eeraugam paſaules zilweku ſadſihwê, jo zilweki leelahs arween wairat appaſimoti palilkuſchi un gudraſi tiſſkuſchi; jo arri neween gudriba, bet arri wiltiba, warmahziba un wiſſada pahrgalwibu leelumâ gahjuſe. Waldiſchanas gan gahda, ka lai labllahſchana eetu wairumâ un zilweki wiſſi paliktu laimigi, bet kauſchu nepateiziba un ſlaudiba wiſſu to ſamaita un zits zitta dſihmi padarra ruhſtu. Deews naw zilweku raddijis us to, ka tam ſchê paſanlê buhs nelaimigam buht, wiaſch wiſſu dohd, kaſ ween pee labllahſchanas wajadſigs un derrigs, bet zilweki paſchi to wiſſu ſamaita un tiſſchi pahrgrohſa par taunu, nedarridami pehz Deewa padohma un eefſtahdiſchanas, — tee paſchu Deewu aiſleedſ un wehderu turra pee ſawu Deewu. Woi tad nu kahds brihnumſ, ka wiſſadi nemeeri, kildas un karri kauſchu ſtarpâ iſzeſkâhs un daſchadu pohſtu peewedd, — ka pah to deesgau effam ir ſchinni gaddâ laſſijufchi laika-raſſiôs. — Neſam arri, ka tur wiſſ ſawadi eet, kur zilweki ar ſaweenteem ſpehkeem to labbu dſennahs paſtrahdohht, ka tur Deews teem palihdi un ſawu ſwehtibu dohd klaht. — Bet, to pah tahdahm wiſſeem ſinnamahm un paſiſtamahm buhſchannahm wairat runnaſim, — eefim pehz ſawa eeradduma un apſkattikim pehz peederrigas ſahrtas paſaules peedſihwojums ſchinni gaddâ.

Kreewija. Muhsu Baltijä schis gads arri ne-
 bij nelahds smahdejams, bet wairal usteizams. Pee
 meefas pahrtillas nelahdu trubkumu ne-effam redse-
 juschi, ar to effam no Deewa pilnigi apgahbati,
 gruntineeku un fohlu flaits irr wairojees un war-
 retu jo lamigi wehl teittees, ja daudst nebuhtu ap-
 nillufchi tarbu strahdabt. Deewamschehl, dauds zil-
 wekeem wehl ais nefaprafchanas ta dahrga brihwiba
 irr ka skalarg, jeb ka afs nasis behrnam: tee sem-
 mes darbus apnillufchi, pulkeem nahf us pilssehta un
 te trubzikai rihlle eefrehjuschi, pohsta aiseet. Ta-
 dehl gruntineeki un rentneeki ne par welti fuhdsahs,
 ka strahdreeku peetruhstohht, kas palihds Deewa sweh-
 tibu apkohpt. — Ar preeku un gohdu pee Baltijas
 notiklumem schinni gadda japeeminn tas, ka Lat-
 weefchu deedriba waffaras widdu isrihloja wisspah-
 rigus Latweefchu dseefafchanas-swehtlus, kas wehl
 wisseem jauka peeminaa irr un paliks; lihds ar scheem
 swehtkeem bij saweenota wisspahriga fohlotaju fa-
 pulze un ohtra semkohpibas fapulze. Schahs fa-
 pulzes, sinams, peederreja Latweefchu tantai un tai
 gan ko preezatees, ka jau tik tabf tillufe. Latweefchi
 gohdu ispehnijufchi arri pehrn Masfawas leelaja isstahde,
 no ka schogadd dascheem pahrnahja gohda-leezibas un
 usteifchanas raksti. Arri scha gadda Wihnes isstahde
 kahdt Latweefchi ar sawahm prezzehm gohda-leezibas is-
 pelnjufchi — Pascha scha gadda eefahlumä Keiseriskai
 familijai gaddijahs trubwe, jo augsta Keisera tehwa
 brahta, leefirsta Michaila Pawlowitscha, atraine He-
 lena Pawlowna Deewa meerä aismigga. Muhsu
 augsta Keisera familija arri scho waffar dsihwoja
 Krimmä un Keisera weeniga meita palikka bruchte ar
 to Anglijas prinzi, Edinburgas erzogu Alfredu un
 nahfoshä mehnefi buhs tahs kahfas Behrerburgä.
 Arri tas japeeminn, ka tas jaunais dselseszetta gab-
 bals no Selgawas lihds Moschaitu schinni waffarä
 palikka gattaws. Muhsu Keisera firdsdrohshau
 karra-spehtam pagahjuscha waffarä isbewahs pahrgal-
 wigohs Kihweeschus, Widdus-Afija, uswarrecht un
 tur meeru darriht, tur weenadi notikka laupifchanas,
 fleftawibas un tur reisneeki nefad newarreja drohschi un
 meerigi sawu zellu eet. Kihwa taggad Kreewu lee-
 lai walstei palikkufe par pawalsti un leelus semmes
 gabbalus pawiffam atbewuse Kreewijai. Lai Deews
 nu palihds, ka arri tur tee laudis, kas lihds schim-
 tumfiba un nahwes-ehnä fehdejufchi, drihs nahltu pee
 gaismas un staigatu pa meera-zelkeem. — Tee jaunee
 karra-deenesta likkumi gan arri schinni gadda wehl
 naw palikkufchi gattawi un tapehz ir nahfoshä gadda
 rekrufchi wehl dohdami pehz agrateem likkumeem.
 Tahds darbs praffa laiku un galwas publina dees-
 gan, ja to grihb isdarriht, ka buhs derreht. Schinni
 isgahjuscha pawaffarä diwi augsti weefi Kreewiju ap-
 meflejuschi un Behterburgä pee Keisera familijas
 weefojufchees. Birmais bij Wahzijas Keisers Wil-
 lems un ohtrais Persijas Schahs Nasredins. Abbt
 schee weefi gan sawä muhschä peeminnehs to leelu

gohdu un mihslestibu, ar ko wiina te tilla usaemti.
 — Schinni paschä ruddeni behdu sinas pa wiffu
 walsti isplattijahs no Samaras, ka turrenes aprinkos
 leels breefmigs hads pee laudim iszehlees, — hads
 tais widdos, ko zittureis nofauza par Kreewijas mai-
 ses flehti! Taggad pa wiffu leelo walsti schehligas
 firdis sadewuschahs kohpā un nefs sawus uppurus,
 ka spehdamas, lai warretu scho nelaimi nogreest un
 flahpeht. Sinams, ka tik mihtais Deews ween
 warr to badda nelaimi gruntigi ahstecht, dohdams
 augligus gaddus. Ja nu wehl wiffu gribbetu pee-
 minneht, kas wehrä leelams notizzis muhsu mihta
 Kreewijä gan waldischanas buhschanä, gan politika
 un zilweku fahfihwe, tad labbi leela gahmata buhtu
 japeeraksta. Tapehz pateiksim Deewam par wiffu,
 ko effam peedfihwojuschi un greefsimees us zittahm
 semmehm, arri tur druzia eefattitees, ka tur scho-
 gadd flahjees. Tad nu arri schoreis eefim us to
 mums tuwalo.

Wahzija. Wahzijai schinni gadda Frantschi wiffu
 karra-flahdes parradu ismaksajufchi un tadeht arri wiffi
 karra-spehta pulki no turrenes pahrnahfufchi mahjä.
 Tomehr Wahzijai tais jaunäe no Frantscheem ee-
 mantotäs semmes dalläs wehl dauds prettineeki, kas
 stahw us Frantschu puffi un pa-ees wehl daschi
 gaddi, kamehr wiffi pee meera buhs dewuschees.
 Wahz waldischanai wehl arween leelais strihdis ar
 kattotu garrigneelem, ihpaschi ar biskapeem, kas tur-
 rahs pretti waldischanas likkumeem un pahwestam
 ween grihb paklausht. Tomehr waldischana arr ee-
 fahfufe tam rahdiht sawu spehlu, tohs, kas pretti-
 neeki, pehz likkumeem fohda un no ammata atlaisch.
 Pahwesta prettineeki, Wezz-kattotu draudses, arr jau
 dabbujufchas sawu ihpaschu biskapu un eetaifchs par
 ihpaschu tizzibas kahrtu, kas pahwestu nebuht neture
 par nemaldigu. Wahzija darbojahs wisspahrigus
 walstu likknus fagahdabt un warrbuht, ka ar laiku
 isdohsees. Sinams, ka wiina wehl dauds darba,
 ja grihb ihstendä weenprahstiba pastahweht. Schinni
 gadda nomirra Salschu kehniusch Jahnis un wiina
 wezzakais dehs Georgis palikka par kehniwu wiina
 weeta.

Austrija. Schogadd' tilla Wihne noturreta leela
 pasauls isstahde jeb wiffas pasauls flunstes un
 prezzu israhdischana, kas waldischanai dands nau-
 das maksaja. Pa paschu to laiku tur iszehlahs ka
 nelaine, ka dauds kohpmanni krita bankrotē un dar-
 rija leelu flahdi, kas bij sawuhtama neween paschä
 Austrija, bet arri dauds zittäs pilssehtäs un semmes.
 Tantu strihdes un zihnifchanahs pehz wirsrohtas
 wehl taggad tur naw beiguschahs.

Schweizija. Schweizeefchi paschi gan meerigi
 dsihwo, bet tadeht, ka pee wiameem arri irr dauds
 kattotu un kattolu biskapn, tad ar scheem irr leelais
 karschs, tad tee wiffu grihb darriht til ween pehz
 pahwesta pawehleschanas un pah walsts likkumeem
 nebehdabt. Tomehr Schweizeefchi irr stingri laudis,

tas prettineefeeem zellu negreesch un tadeht tee wiffus tahdus prettigus garrigueelus no ammata atstahdinaja, nebehdadami pahr pahwesta lahsteem.

Franzija no Wahju kalla-kuudsihas walka tilluse, stipri ar to fakta darbotees, few pastahwigu waldischanu eetaisht. Bourbonisti un Bonapartisti bij tshakli kahjas un pahr wisseem wairaf Bourbonisti zerreja, ka winni sawu kandidatu Schambobra grahsu, par fehninu dabbuschot; bet schis Schambors, tas jau dohmaja, ka winnam tas fehnina gohds effoht tik labbi ka rohta, palikka pahr drohshs un isrunnaja tahdus wahdus, ka jau pats fehninsch buhtu. Tas nu winna zerribu schoreis pagallam isnihzinaja un pehz Tjehra atstahschanahs no republikas presidenta ammata, eezehla Mal Mahonu par presidenti us 7 gaddeem. Wehl zittu leelu darbu Franzischi isdarrijusch. Winni pehz sawahm leynahm dohmahm effoht ta wehtaka un pahrafa tauta wiffa pasaulé, to nebuht newarrecht uswarrecht. Bet ka tad tas notizjis, ka schoreis Wahzeeschi winnus pahrspehsusch? Tur tal tahda wileiba laikam bijuse starpá, — Basehns laikam no Pruhscheem peelabbinahts un tas wiltigi Mezzes stansti Pruhscheem pahrdewis. Nehma nu Basehnu preekscha pahrlauschinahnt un to ritigi par wainigu apleezinaja un noteesaja us nahwi, — to gan pehzat attaida, bet tal us 20 gaddeem zeetumá eespundeja, — lai tas paleel winnu grehlu-ahsis, tas lai nesh tohs nesegumus, pee ka wiffa tauta wainiga. Bet pee Franzischi pahrgrohsiga prahnta nemas newarr sinnaht, zit ilgt Mal Mahons par republikas presidenti waldisch un zit ilgt Basehns zeetumá sehdehs.

Spanija. Spaniju teizamais jaunais fehninsch atstahja uu aisgahja atpallat us sawu tehwu-semmi Italiju, bet Spanija patte, tas palikka republikas waldischana, ganbrihs aiseet bohja zaur to, la Bourbonistu parteja, tee Starkisti, farru wedd-prett republiku un grihb sawu kandidatu Karlosu eezelt par Spanijas fehninu un ta taggad weens pulks ar ohtru plehsdamees isphosta wiffu semmi.

Anglija. Anglija arri schinni gadda ne to wehra leekamu naw isdarrijuse, bet ka jau andeles tauta tillai us to raugahs, woi tur winnas andele neteel trauzeta, ka warretu tahdu semmi pahrmahzigt. Schinni gadda tai nefas naw zella stahjees.

Sweedrija un Dahnija arri ne tahdu trohlni naw darrijuschas, ka pahr tahm buhtu ihpaschi tas japeemim.

Italija sehogadd' pufskibds meera dshwojuse, lai gan tur schahdas un tahdas faruhshchanas netruhst. Waldischana Desuitus padfimmuse uu garrigueelu orde-neem wiffas mantas un klohsterns atnehmuse. Pahwestis, tas no sawas Watifana pils ne fur ne-iseet, schahdu darbu deesgan spehzigi nolahdejis, bet ne Staleeschi, nesh ar zitti Giropeschi pahr winna lahsteem to behda, jo ir patte kattoliga Austrija winnam sawu konfordatu usfazzijuse.

Hollande. No schahs walstes til tas wehra leekams, ka winnai Afrika ar Atschineeschem karschs, tas winnu kolonijahm uskrittuschti un no draudsihas atfazzijuschees.

Belgije, Wahzijas un Franzijas tuhwu kaimneene, dshwo kluffi un rahmi.

Turzija. Turzijas politika nefad naw ne kahda freeta. Sultans sawus leelwestrus un ministerus nogahsdams un zittus jaunnu zeldams, pas leelu fahjuschanu ween darrijis, jo tas tad us ihfu laik ween ammata buhdams, warr to labbu pistrabacht, kad wehl ar sawa ammata darbeem nam dabbujis ne repasibtees. Ta Turzija ittin weegli sabirtu lohpa, kad tik zitti Giropas walbineeki to gribbetu. Sultans pats jau pahr to deesgan bihstahs un trohlni taifa, kad tik nomanna, ka kahdanowinna pawalshem druzin ween to leekahs darrijuschas, tas rahrahs buht prett wiina gohdu. Giropu atstahdami braufsim us

Uffju, roudsht, ka te pa scho gaddu kahjees. Lai nu gan Uffja ta pasaulés datta, is krrras pie-mahs zilwelu sinnas zehlschahs, tomehr taggad, ka jau sinnam, til tahdas zilwelu tautas tar dshwo, kos pa leelatai dattai fehsch tumshba un tadeht arri ne kahdas sinnas pahr winnu fadsihwi ne-iseet pasaulé. Tillai pahr **Japanu** warram fazzigt, ka ta, lai gan wehlu no meega mohdusehs, taggad ar warru dhennahs pee atshchanas un gaismas titt. Bet kamehr ta wehl paliks pee sawas paganistas tizibas, tamehr ihsta gaisma newarrehhs plautt un to ihsto kaimi nest, to til ween kristiga tiziba spehs atnest. **Sihua** wehl palituse wezzas pehdas, wezza tumshba un ar kristigas mahzibas isplattischanu tur gauscham lehni us preekschu eet tapehz, ka waldischana patte wehl zeeni pagamu tizibu. No zittahm Uffjas semmehm un walstehm naw to stahsht, jo dandsahm no tahm, ka no Indijas, Sihwas, Palestinas ic. tuhsh sinnas fakriht lohpa ar Giropas sinnam un tapehz tur jau peeminetas.

Afrika. Ar Afrikas sinnam tapat un ta deht te nefas naw to peeminneht ihpaschi.

Amerika. Sché sinnas mums schinni gadda til nahlschahs no tahm semmehm, fur Giropeschi dshwo, jo to tad dshintee Amerikaneeschti proht sinnaht? Tee wehl mescha-kaudis. Arri tee pirmee Giropeschi, Spaneeschi, naw uelahdi ihstee gaismas mihlotaji un tadeht tahs sinnas, tas no turrenes pee mums pahraht, wiffswairaf irr no sa-beedrotahm brihwalstehm. Schahm walstehm nefenn iszehlahs leelas kildas arr Kubas fallu, kas Spaneescheem peederr, — ta to nupat jau sinnojam, bet Kubaneeschti, jeb ihsti fattoyt Spaneeschi, padewahs brihwalstineeku prahntam un ta strihdis drihs attal isbeidsahs.

Australija ta tahkala pasaulés datta buhdama, jo masaf sinnas laisch us Giropu un tadeht arri naw nefas wehra leekams, to no turrenes ihpaschi peeminneht.

Schis gabs gan — zit mums sinnams — pahrgab-
 jiz bes leela farra un affins isleefchanas, jo til
 ween sinnam pahre to, kas muhsu Reiseram bij ar
 Reihwas kahnu un kas drihs mittejahs. Tomehr kad
 smalleki pasauli apstattam, tad karri netrühst ne
 weenâ deenâ zilweku starrâ, kur tee schâ woi tâ tihlo
 weens par ohiru wirsrohtu dabbuht. Waldischanas
 farro prett pahrgalwneefceem, floslas prett tumjibu
 un basnizas prett grehleem. Schabdi karri laikam
 gan nebeigsees til ilgi, kamehr pasause stahwehs.

Mahjas weefa redaktehrs ar scho lappu sawu
 scha gadda gahjumu pabeids un zerre ar Deewa pa-
 lihgu arri jaunâ gaddâ attal preefsch sawas tautas
 strabbuht un pehz sawas eefpehjas tai tahs wai-
 jadsigas un derrigas sinnas pasneegt, lâ lihbs schim
 darrijs. Bet uw scha gadda atwaddidamees winsch
 firsnigt paldees isfalla wiffeem saweem mih-
 teem palihgeem, kas jeb kahdâ leetâ un darrischanâ
 pee mahjas sefmeschanas tam palihdsjesuschî un tohs
 mihki luhds, lai arri jaunâ gaddâ sawu peepalih-
 dsibu winaam neleeds. Drohschi zerredams, ka welti
 nebuhs luhdsis, winsch rakstijateem, lassitajeem un
 apstellatejem no firds wehle Deewa swehtiba un
 augstu laimi jaunâ gaddâ!

Redakzija.

Beimpress.

Mahjas weefa apstellatejem un wonch- wejem par ewehrohtu.

Dauds Mahj. weefa listijal us janno sawu few effem-
 plari wafelleesam, gan sawu adreßi usdeho, bet naudu ihdi
 neatsuhja, dohnadami, ka jaw peeteel, jo wehlesi (wahys pehz
 puzgadda un wehl wehlaki) sawu awist aismaksa, un tatschu
 tas tâ naw. Kad arri nerefkinatu, ka par papihri un darbu
 (druckatajam un sezzeram) tuhlin ja-aismaksa, tad tomehr pa-
 stam, pirmo nummuru aismaktoht, par wissu gaddu us preef-
 schu pasta nauda ja-attihdsina un tas naw majums: par
 fintu effemplaru 60 rubl. Katers prahiggs zilweks to atshs,
 ka katram par sawu effemplari eepreefschu aismaktoht (un tas
 winnam peenahks) irr weglaki nekâ weenam par sinteem
 effemplaru us preefschu massu nodoh, kur winsch nauhu wehl
 naw fanehmis; tapehz zeen. pafstellateji teel luhgti, lai scho
 buhschanu ewehrotu, atgahdinadamees, ka paschi sawas prezjes
 Nihdsineefceem listai par skaioru nauhu pahrooh un labprah
 us massu puzgaddaem un ilgati negabini. Lai katris sawu
 peenahskumu isdorra, tad netur kawekli uu nepatishchanas ne-
 raddisees.

Katris, kas sawu awist eefpedizija fanemm, dabu kahrti, us
 kurru kahrtiba par fanemichanu usdruckata, prohti:

- 1) Mahj. w. teel isdohts **fesdeenas** no pulst. 12 puzsd.
 lihbs pulst. 7 walf.
- 2) zittas **neddesas deenas** no pulst. 7 rihâ lihbs pulst.
 7 walf.
- 3) Kas scho billeti (kahrti) ne-usrahda, tam awischi-lappâ
 netiks isdohta.
- 4) Kas scho billeti (kahrti) pasaude, newarr **bes** makfas
januu billeti dabbuht.

Schabdu kahrtibu ewehrojohi nekahdas juffchanas newarretu
 notikt un tomehr noteet. Sestdeenas **preefsch** 12 nahf
 pehz awischi un tatschu katris sinn, ka listai no 12 kahloht
 awises warr dabbuht; dauds sawu billeti (kahrti) pasaudejuschî
 grihb bes tahs sawu awist dabbuht, un tatschu katris sinn, ka
bes billetes awises **netceel** isdohtas. Tapehz zeen. awischi

nonehujî teel luhgti, lai kahrtiba ewehrotu, jo „kahrtiba walta
 pasauli un kur kahrtibas naw, kur juffchanas rohdahs, tâ
 arri w. awischi fanemichanus. Lai pee kahrtibas turrahs,
 tad kattigi ees. Mahj. weefa eefpedizija.

Swehtku spehles Nihgâ.

Titlab' muhsu wezzati, ka muhsu wezzatiji buhs man-
 nijusa, ka Nihgâ pa swehtku „laikem“ bekeru, landiteru
 un dpreenu-bohdes us faulineem prezjes teel isfpehletas.
 Bet ritais warrbuht scho swehtku preeku sawu pusti buhs
 apstatis, zittadi wiani fenn jaw buhtu gallu nehmuhschi.
 Pasta, swehneefs, ka tur eet! Spehletaji — wairaf allafsch
 jannu augumam peederredami — spehchahs peeminnetas
 weetâ waffardâ barreem eefschâ; daschs nemmahs isproh-
 wehtlaimes lehmejas ar sawu pelnitu graffi, daschs ar
 winnam schtiakotu swehtku dallu. Ja nemettahs us roh-
 las, u — islohetaji laikam naw nabagi un us galdeem
 prezj bahneem guff sablihweta, usrandisichana tahdas druhs-
 mes irr newarr pilniga buht — japrohwe, wai ne-isdoht-
 dahs warrbuht us paterfchanas lauta labbati, un — is-
 dohdâs ar, ja laime un ja winneits friht, tad attal lai-
 mig durru preefschâ fagaida bratschfas un iskerr ar warru
 brikham gauhschi dahrgo winnestu is naggeem un pehzgallâ
 plufschana tahda ka ohra rihâ willu us eelas sawjahm
 warralassih. Wihnuhschâs puikas (steki, burshas, darba-
 tauhs) wirpele stakli us puzstohpeem tâ stirkch ween;
 sinams, ka las paktatejâ istabâ noteet un ka winnesti maj
 teel us mahju neshi, bet tur patt us weetas nobruhketi.
 Dira deenâ jaunelli mohza milsa pagirres nn tâ tad at-
 tal eemelis jo derrigs, us puzstohpiu spehleht; bet kad
 pehz pagahjateem swehtceem arri maklam pagirres iswehti,
 tad apinnahdana gah ar panishoufchâ, bet par wehle.
 Waggateem un hawella awisnotateem jeb awislawu rehweem
 nu-mehleem. **Wahrt** kahrti pee firds jaleel ta mahjichane-
 woi un ta schi nehuchana buhta niyhnaama?

Katrisas scho pahku arri Mahju awischi listi pees-
 schâ, bet dabbujs par arbiht, — Nuff-jeschannu. Kas
 pehz? Tapehz.

Mundus vult decipi, ergo decipiatur! — r.

Grahmatu sinna.

**Pirnee wispabrigee Latweefschu dseedascha-
 nas swehtki Nihgâ**, no 26ta lihbs 25tam Junijam 1873.

Schahs grahamas ohra daka taggad palilufe gattawa un tee,
 am ta prima daka jaw irr rohâ, — pret to turkrah peeliktu sîmi
 warr taggad to ohro daku fanemî brahlu Buda grahamin bohd,
 jeb tur. kur wiani to primo daku pufschî. Us femnehm to peefsch-
 suhtis ar past.

Preefsch baddu zeedameem Samarâ.

M. G. 50 f. No Siggulbes draudsjes floslineefceem 3 r.
 20 f. Jure Duntel 1 r., M. W. 1 r. 50 f., G. R. 50 f.,
 M. Abholing 1 r., Brees 3 r. 25 f.
 Pawissam lohpa 114 r. 63 1/2 f.

Preefsch baddu zeedameem Samarâ

Zerribas beedribai peeneffa: No Ferber 31 r. 91 f., M.
 Dauge 20 r. 10 f., G. Johanson 8 r. 40 f. Schi nauuda ar
 patejibu fanemta un nodohâ Samaras komitejai.

Preefsch neeziba.

Atbildes.

A. M. Dabbuseet no mannis ihpaschi sinu pahre wissu, kaweh tâ
 notizje.
 A. B. Gaidischi gan us Jums, bet luhdsami, nenofaweeet to ilgi.
 A. N. Wezzais draugs! Kawehz leedses fanemî, to drauga mihle-
 itba Dew faeef?
 Luhdsu, tohs, kas wehl atbildes naw dabbujuschî, to newemî par
 launu. Gau jau buhsceet meerâ.

Redakzija.

Atbildedams redaktehrs: A. Leitan.

